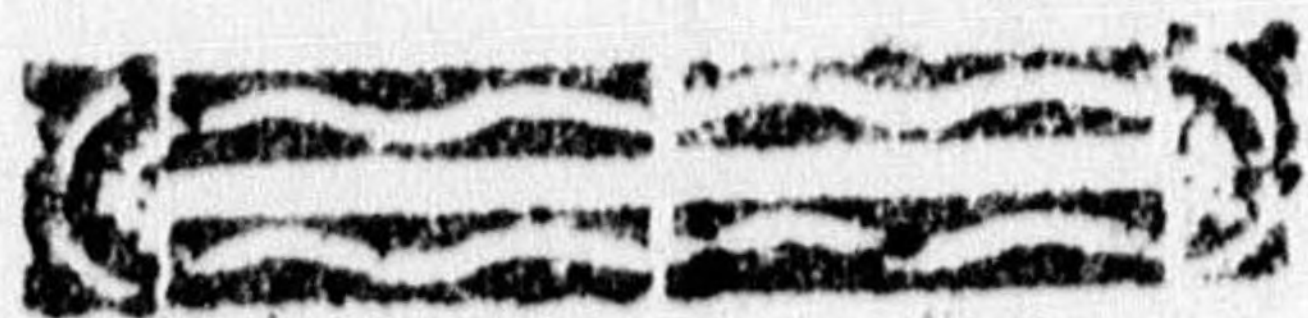

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL,

Indult BÉTSBÖL Szeredán 6. Januariusban 1790.

A' Bétsi Felséges Udvari Némét Ujságban Januá-
riusnak 2 dikán 1790-ben ez az első Punktum
szoról szóra. „ A' Magyar országi minden N. Vár-
megyékben utobb tartatt közönséges gyűlés alkalmá-
tolságával az ő Felségéhez fel küldött alázatos kéré-
sekre, kegyelmesen el-végzette ő Felsége, és a' maga
tulajdon all-irása által meg-erősített *Rescriptumal* mind
ezeknek a' Varmegyéknek, Decembernek 18-dikán
tudtára adni méltoztatta, hogy a' békeféségnek hely-
re-állásával Magyar-országnak Hivséges Státusi egy
Törvényes Ország-gyűlésére öizve-fognának gyűlni,

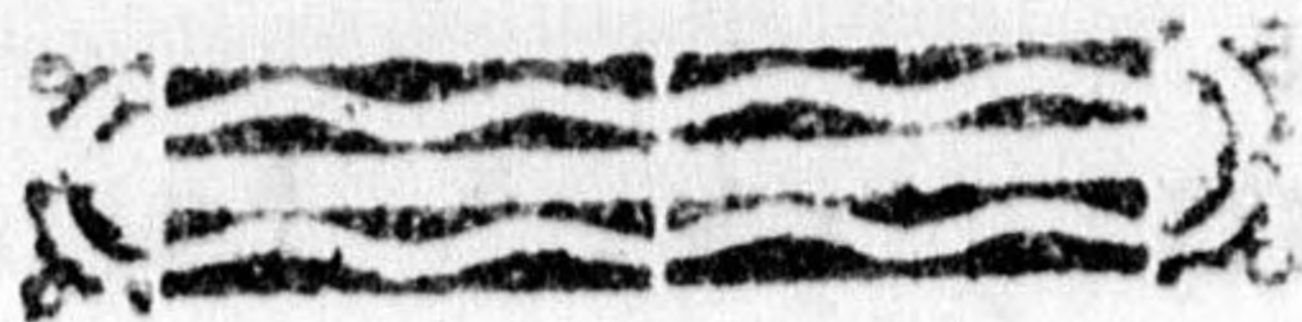
és az Országnek belső állapotjáról fognak tanátskozni. Egy más Levél pedig így szól:

„II. *JOSEF* jó Fejedelmünk, 1789-dikben, Dec. 2-dik napján, kegyelmes ígéretet tett Nemzetünknek, hogy a' Had el-múlttával, Ország-gyűlést fog tartatni. Nagy biztatásokat foglal ez a' kegyelmes ígéret magában, mellyet olly régólt törekedik már a' Magyar Haza, gyakor esdekléseivel, Fejedelmétől meg-nyerni. De sok vigasztalásoknak kintsei vagynak még abban a' kegyelmes ígéretben el-rejtve: mert Magyarúl lett az. — Le-küldötte t. i. ő Felsége, a' Nemes Vármegyék fő Kormányozóinak, nem tsak az Udvari, hanem a' valóságos Nemzeti Nyelven-is, úgymint a' Magyaron, és Deákon, azon Királyi ígéretet, melyről emlékezünk. — Jól tudta bölts Fejedelmünk, hogy benne, Nemzetünk Attyát tiszteli: az Arya pedig rend-szerint született Nyelveken beszéli Gyermekével; a' mellyen valóban édesebben hangzik akármely Atyai ajánlás-is. — Nyilván láthatni kegyes tselekedetéből Fejedelmünknek, hogy éppen nem utálja szép Nyelvünket, 's nem igyekezik annak ki irtásán. — Elébe teszi a' Magyar Nyelvet a' Deáknak. Adták volna az Egek, hogy minden Magyar Királyok ezt tselekedték volna! — Hól vólnánk most, ha Nemzetünk eleitől fogva a' maga faját nyelvének pallérozására adta volna magát, mint tselekedtek hajdan a' Görögök, a' Rómaiak, ezek a' mindenhai Mus-trák; azután az Anglusok, és Frantziák, közelebb pedig a' Németek, Olaszok, Oroszok és Spanyolok. Ha igazat kell vallani: a' Magyarok, más virág-

zott, és virágzó Nemzeteket tsudáltak, és magasztaltak; de a' faját Nyelvek eránt való gondoskodásra nézve nem követtek. El fogódik minden igaz Hazafinak szive, ha gondolkozásival vissza megy a' régi időkre, hogy tékozlották-el (mert nem lehet más-képpen itélnünk) nagy Eleink, a' szép időt, fordítván azt eggy idegen Nyelvnek gyarapítására. Alig lehet meg-fogni, hogy a' Magyar Nemzet annyira buzgott Hazájáért: még is szülött Nyelvét, ezt a' Hazai Szeretetnek kút-fejét, más nyelvért meg vetette. Az idegen el nyomta volt az örökös. — De meg-fzánta az Ég, haldoklani kezdett Nyelvünket, támasztott Hazánknak e' mi időnkben olly Fiakat, kik gyönyörüségeknak tartják, vagyonokat, vagy más tehetségeket fel-áldozni, tsak hogy Nyelveket, ujj, és jobb életre hozhassák, és az által ditsőségek Egét a' régi fénynél még ragyogóbbá derithessék. Láttuk-is már a' hajnal hasadását, mellyet hogy a' dél színben tündöklő Nap követhessen, ez a' mi buzgó óhajtásainkoak Summája.

A' Kath. Belgiumba tellyes hatalommal küldött Minister, Státus V. Cancellárus G. *Kobentzel* Urral lévő edgyik Kabinét Kurir, ki már ebben az eszt. 1312 mértföldnyi útat tett, N. M. K. Testörző Hadnagy *Rétsey* Ur, már Bétsbe vissza-érkezett, és az oda tellyes hatalommal küldött Minister Ur is útban vagyon, és mindenórán vissza váratik Bétsbe,

Bétsben a' Hadi-Inzsinér Akadémiából megint az Inzsinér Korhoz küldötének 9 Kadétok, kik közül 4, u. m. *Dolovitzényi Antal*, *Dotzy Antal*, *Bárány Krisztof*, és *Léptzelder Magyarak*. Ezek a'

múlt Vasárnap F. M. *Pellegrininél* meg-jelenvén, minden jelen lévő Udvarló Tisztek előtt azt mondta a' Feldmarsal, hogy néki már az egész Inzsinér Korja többnyire Magyarakból áll, és leg-alkalmasabb embereket talált ezek között. Az igaz, hogy mióltától fogva a' Bétsi Inzsinér Akadémia fenn-áll, a' Magyar ifjak voltak örökké az elsők, mely a' Felséges Ur előtt-is tudva vagyon.

A' *Bukoreftből* vett Levelek szerint, a' Török Nagy-Vezér *Kutsuk-Hafsán*, az ő *Martinestinél* esett meg-verettetéséért, a' Nagy Szultánnak parancsolatjára, meg sinoroztatott, és ennek helyébe ama hires hajdoni *Kapután-Basa*, ki a' tavallyi tsatában a' Belsarábia seregnél *Séráskir* (Feldmarsal) vala, és mind ez ideig magát a' maga Táborával *Ismailban* Izerentsésen tartani tudta, Nagy Vezérnek tétetett; ki már egy Basát-is küldött a' maga Nagy Vezéri neve alatt, mint Kurirt, H. *Potemkinhoz*. E' nem tsuda; mert itt a' nagy Tisztviselőkre nézve örökké óltsó vólt a' Sinor.

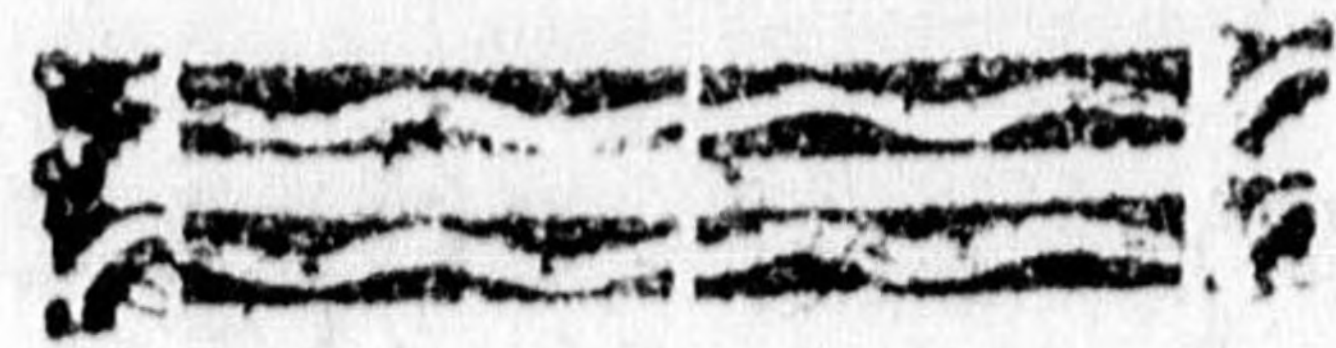
Már most a' F. Udvari Német Ujságból is olvashatjuk azt, a' mit a' mi közölebb költ *Kurirunk*, egy *Bukorefti* hiteles Tudósítás után közönségessé tett, t. i. hogy Hertzeg *Kóburg* az Orosz Tsászárnétól egy 36 ezer Rubelt érő briliántos kardot nyert legyen ajándékba, a' Martinefti Győzedelemért; a' Tsászárnénak ezen maga tulajdon keze írása mellett: „Kedves Feldmarsal *Szakszoniai* H. *Kóburg* Uram! Tellyes örömmel értettem azt a' különös ajándékot, mellyel a' F. Tsászár a' kegyelmed érdemeit és szolgálatajt, az én Vezérem General Gróf

Kimnikszkoi Szuvarovval edgyesülvén, a' Nagy-Ve-zér' igazgatása alatt lévő nagy Török Táboran tet-győzedelméért, meg ajándékozni méltoztatta. Ezen örömben lett részeseülésemnek jeléül küldöm kegyel-mednek ezen Kardot, mellyet, kérem, ezen győze-delemnek, és az én Kegyelmed eránt való indúla-tomnak jeléül, végyen-el, és kívánom, hogy ezen Kard a' Kegyelmed kezében ujj győzedelmi Koszo-rukat fonnyon. Én Kérem az Istent, hogy ő Feld-marfal Uramat végye a' maga óltalma alá — és vagyok kegyelmedhez jó indulattal viseltető

Katharina.

A' Felsőges Hadi Kantzelláriához e' következen-dő Hadi-tudósítások érkeztenek-fel: — (**) „ Midőn most a' Horváth-orzági széleken, az időnek ujra, lett meg lágyulásával Obester *Bajalikh*, a' *Szluiner* Regementbéliekkel, a' *Krestinia* előtt lévő *Allatussa* nevü bé-vágott és az ellenség földjén egélszen a' *Kládusni* vizéig nyuló erdön dolgoztatna, Dec. 21-dikén, a' viznek tulsó partyán mintegy 300 főből álló Serege jelenék-meg az ellenségnek. Minthogy az vala a' vélekedés, hogy ezek a' vizen által-fog-nának jöni, és talám *Szvinitzára*-is rá-ütni kíván-nának, tehát a' nevezett Obester leg-ottan rendelé-seket teve; de az ellenség véletlenül jobbra fordul-ván, az Erdöken keresztül a' Bánáti szélek felé in-dula, *Thisniák* és *Bajadniák* tállya-felé. — Hogy az Obester ezeknek valóságos tzéljokat ki nyomoz-hassa, el-küld egy minden tsatákban magát vité-zül ki-mutatott esmeretes öreg Strázsamellert *Szto-ján Bandát*, bizonyos számú néppel, hogy ezeketól-

óldalfélről kövesse. Mintegy délutánni 3 óra-felé rá-botlik a' Strázsamester az ellenség tsordájára, mely leg-ottan rá-üt a' mi népünkre. Látván a' Strázsamester a' meg-szórúlt dolgot, fokkal kevesebb számú népét az ellent-állásra rendelvén, azoknak olly szerentsés ütközetre való helyet választa, hogy magát mind addig óltalmazá, mig a' közelebb lévő Kordon liniabéli népünk segítségére érkezék, és az ellenséget szaladásra kényszeríték. — Ezen tsatában el-esett egy közemberünk, edgy kemény lövő, a' Strázsamesternek fia 10, és eggy más köz-ember egy sebet kapának; az ellenség közül pedig el-esett 7 Török, és sokon sebet vivének el. — Az Obester *Bajalikh* Ur ki-mondhatatlanul ditséri ezen Strázsamestert *Sztoján Bandát*, mintegy ollyon férfiat, ki nem tsak a' jelen való háboruban, hanem a' fellyebb el-múltakban-is fok vitéz tselekedeteiről esmeretes, leg-közelebb pedig ezen mostani történetben magát és népét, fokkal nagyobb számú ellenség előtt, nem tsak okoson és vitézül óltalmazta, hanem a' maga fiát is, kinek már 10 sebjei lévén az ellenségnek kezében vala; és az egész Komondót, szerentsésen meg-tartotta és visszahozta.

Az Obester azonban a' bé vágott erdőkön való munkát 3 Tiszteknek alattak lévő bizonyos számú nép őrizetével, félben szakadatlanul folytatván, Dec. 23-dikán megint el-jönek egynéhány 100 Törökök *Tzettinből*, *Kláduszból* és *Patzvitzdból*, hogy a' munkát akadályoztasák. Rá-tsapnak ezek a' mi őrizetünkre, de a' kik a' magok állásoknak alkal-

mos vóltával olly keményen ellent-állának, hogy minekutánna a' mi kemény-lövő Vadászinknak tüzek által egynéhányon el-estenek volna közüllök, visszsa-térének a' magok Várjaikba azon kívül hogy a' mi népünkben tsak leg-kisebb kárt-is okoztanak volna. — Ugyan ezen napon érkezék az ellenségnek egy más Serge *Czettinből* és *Sztrohlikból* a' mi *Czartovák* és *Kersztinia* körül lévő Szélső-őrietinkre olly tzéllal, hogy ezeket le-aprittsák; de az ellenségnek tzélja jó előre észre-vetetődven lárma gyujtaték, melyre a' *Furyánban* lévő *Seresiánerek* elé-rohonván, az ellenséget nem tsak visszsa-té-riték, hanem azokat egészfzen *Koronáig*-is kergeték. Jóllehet a' Törökök mind 21-dikben mind 23-dikban sükeretlen próbát tette nek vala, még-is 24-dikben dél-utánni 2 órakor, mintegy 400 gyalog Törökök rá-akarának ütni harmadszor-is a' mi *Szvinitzai* Vigyázó-sergünkre. Ezek a' *Kládusznitza* vize mentére, a' Török *Deermelyivó* és az *Allatussa* erdeje között a' *Glina* vizéig jövének, és már kezdenek vala ezen által-költözni, midön a' mi ágyujinkból a' lárma tüzek magokat el-orditván, Kapitány *Jaszqvetz* egy Sereg kemény-lövőkkel és *Seresiánusakkal*, valamint Kapitány *Petzinger*-is egy Sereg gyalogsággal elé-rohonván, tsak nem egy egész óráig tsatázának; midön a' mi népünk az apróbb tüzi-fegyverek' meg-szűnés nélkül lángalló ereje által az ellenségnek a' vizen való által-jövetelét akadályozni kívánnya vala, és a' midön az *Allatussa* erdeiben el-rejtve lévő 150 lovas Törökök-is élnyargalának. De midön azonban a' miéinknek egy

ágyu-

ágyujok érkeztén, azzal leg-előbb-is a' szembe nyargaló Török lovaságra egynéhány szerentsés tüzet adának, és a' mi segítségre siető népünk-is minden felől meg-érkezék, az ellenségnek nagyobb része sebes szaladáshoz folyomadék; más része pedig ezeknek a' Bánátfelől kerülvén, hól a' *Glina* vize leg kissebb, a' mi elé-mozdult Sergeinknek hátok-megé kívánnak vala kerülni; mely a' már szaladásban lévő Törököknek-is ujj bátorságot öntött annyira szivekbe, hogy ezek-is megfordulván, rettentő ordittással és vakmerő bátorsággal megint a' *Glináig* jövének; de a' jól lött ágyu tűz, és a' mi népünknek magokban el-határozott vitézségek által mind ezek, mind amazok, kik a' miéinknek hátok-megé kívánnak vala kerülni, egészen visszaveretének. — A' Törökök között 8 *Konty* marada a' tsata helyén, a' *Glina* vizében pedig sokon belé-fulladának, sokot el is vittének magokkal. — A' mi részünkről semmi kár sem esett — — — Obester *Bajalik* ditséri a' mi ttt volt népünknek vitézségeket; nevezetesen Kapitány *Jaskevits* és *Petzinger*, All-Hadnagy *Kutsimits* és az Ágyuzó *Szvoboda* Uraknak jó magok viseletjeket (**)

Hazánkbeli Tudósítások.

Nagy Enyed 12-dik *Dec.* — „Barátom! vajon-é Bétsben drágaság? mert itt 1 pár tolyás 1 garas; a' buzának vékája 2 forint's még 8 márcás is ollykor; a' zab 12 garas; a' fa pedig olly drága, hogy 1 öl 10 farintra is fel-jő. A' szegény Deákokot a' Kollégyomban szinte meg veszi az Is-

ten hidege; most ugyan adtanak egy Kamara szá-
mára egy fertály öll fát; de e' tsak 3 — 4 napig tart;
mit tsinálnak azután? Ezeknek ugyan adtanak vólt
a' Fejedelmek fát; de abból bizony ki-*filogizálták*
őket az Öregebb Filozofusok, fáznak a' rappoint er-
dő mellett. — A' Nagy Enyedi Profefzor Szabó Ur
meg-hólt és el-temettetett. Tsak alig ha az *Halál*
az *Elyseumban* Akadémiát nem állított-fel; mert
hordja a' tudós férfiakat. Tsak ezen Kollégyom-
ból rövid idő alatt kettőt vive-el; de ne tsudáljuk;
mert a' Tsászárokat-is mind e' hordotta-el, 's a
többit-is e' viszi-el.

F. Bágyon. 22. Dec. Itt minden rendkívül drá-
ga. Eddig Fejérváron 2 farintal egy pár tsizmát
vettünk, most 4 — 5 farint alól szóba sem áll a'
Tsizmadia. A' Tifzta-búzának 3 farint 16 's több
garas — a' rosnak 2 for. 10 garas — — a' Tö-
rök-búzának 2 farint — az Árpának 38 garas az
árra. A' bort-is meg-vehettük ennekelötte 1 farin-
ton, sőt 15 garason-is, de most még 2 farinton sem
mindenkor mérjük kérni; egy szóval minden drá-
ga. Erre mi-felénk igen sok katonák takarodnak
Belgrád alól, ugy hogy edgyik-ki, a' másik pedig
bé-megy a' faluba. Minthogy nálunk Németül egy
betüt sem tudnak, igen furtsa dolgok történnek né-
melykor a' Német Tifztekkel. Egy Magyarúl nem
tudó Tifztel ugy jára a' napokban a' Kis-Biró,
hogy kérdi a' Tifzt tölle tud-é Diákúl? a' Kis-Bí-
ró int a' fejével, hogy tud, (pedig a' nagy At-is
tsak személy-szerint és nem név-szerint esmeri)
mondja a' Tifzt: *forte ergo mihi plera & ova!* Kér-
di

di tölle az Eskütye mit mond? Olajat és Ó-háját kér az eb -- -- ta. Tsak el-bámúl a' Tiszt, midön az Eskütt kinálni kezdi az Ó-hájjal.

Midön ezen hallatlan természeti változást a' napokban Bétsben 3 helyt-is nevetve hallanám beszélni; Imé ezen tudósító Levelem érkezik Barsod Vármegyéből *Sály* nevezetü faluból.

Sály 16. Dec. „A' *Sályi* malmakot hajtó Patak vize, a' *Lator* nevezetü malmon feljül, az az: az eredetün, a' holott ki jön a' kösziklából a' viz, vérre változott, az az a' vérhez hasonlónvá lett; úgy hogy a' malmokat viz helyet, vér láttzatott hajtani. Több ízben, és tovább másfél óránál az egész Falun végig folyt; melyből palatzkokra meringettek, hanem idővel, mint a' leg-kékebb posztó ollyonra változott annak szine. Némellyek kóftolták-is, hanem ize igen keserü vólt. Ezen történet ollyon igaz, mint a' nap-fény, és mivel ezen ritka és rendkívül-való történetet *Dargai Márton*, *Burkus János*, *Ivány Ferentz*, *Vatay* hiteles Lakósok szemekkel látták, bizonyoságot tehetnek rólla, annak a' ki nem hiszi; ezek velem edgyütt jelen vóltanak és szemlélték.

Különös apró elegyes jegyzések.

„Itt Bétsben némellyek azt akarják erősíteni, hogy a' Pruszszus bizonyoson hadat izent vólna az Orosz Udvar ellen, ezt mi még eddig nem hiszük — A' Görög Kereskedők azt futtogják egy más között a' Kávés-házban, hogy Hertz *Potemkin* 40-

ezerből álló Orosz Sereggel bé-szállott volna *Ukránidba*, hogy a' Lengyelek az Ország-gyűlésében lassabban befzéllyenek. Itt ugyan már körül sok minden-féle Sergek gyűltenek és gyűlnek öszve; de még semmi bizonyost nem tudunk. — A' *Toskánai* fő Hertzeg *Leopoldot* várják némellyek Bétsbe, mint hogy a' F. Tsászár nagyon roszszotskán érzi magát. — Az Erdélyi Kormányzó *G. Bánfi György* Ur ő Excellentiája az Ujj-ész-tendő napján délután Bétsbe szerentsésen meg-érkezett. — Katholicum Belgiumban tsak ugy van a' dolog a' mint lehet. — Két hónapok alatt, fogadom, meg-tsendül az egész világ füle; mert nagy változások láttatnak az ajtó előtt állani; de ezekről most halgattatunk. — Frantzia-ország tsendesedik, hadi népét, az Országot, és a' zenebonát szedi jó rendbe, és a' Király is el-kezdettt már a' Nemzet-gyűlése által ki-tsinált Titulusával élni: mely így van: *Lajos, Isten' kegyelmességéből és az Orzágnak rendelése által a' Frantziák' Királya*. A' Protestánsooknak dolgok napról napra jobban jobban foly Frantzia-országban; már közönséges ének szóval folytatták az Isteni tiszteletet *Nántesben* Orgonát is szerzettek. A' halotjaikat egész tzerémoniával temetik már. Majd minden Tartományban válloztattanak már Protestánsokat, kik az Ország-gyűlésének tagjai lehetnek. Ezek a' jó Hazafiat betsüllik nagyra, jó Hazafit pedig ezek között is eleget találtak; tehát a' Vallásbéli külömbbség már itt nem sok viszongást okoz.

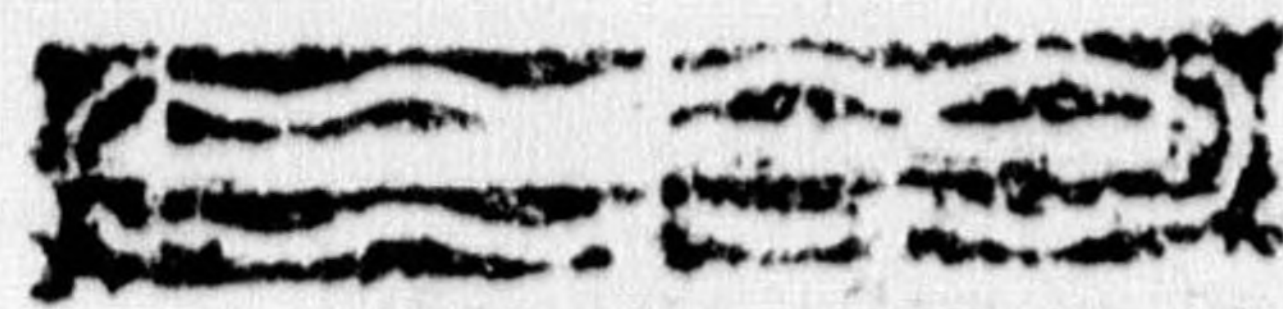
A' Gallitziába útbazó gyalog Sergek ezek: 3 Batalion *Eszterházy Antal*, 2 Batalion *Gyulai Sámuel*, 2 Batalion *Eszterházi Miklós*, 2 Batalion *Devinsz*, 2 Batalion *Pálfi*; mind öszve tehát 11 Batalionnak és mind Magyarak. Lovasak vagynak ide útban Draganyosok *Toshána Josef* és *Valdek*, és Januáriusnak 5-dikére ezeknek mind meg-keel érkezni. — A' Izélekröl már most keves az Ujság, mivel a' Törökök mind bejebb költöztenek, és az idő mostoha. — A' múlt hón. 13-dikán (irják a' Levelet *Ó-Grádskából* 17-dikben) egy, a' Boszniai széleken igen félelmes *Harán Basát*, *Panne Luktafsanint*, itt a Kardonban álló Kapitány *Szecz* el-fogott, és azt fegyveréről meg-fosztván, G. M. *Qvosdánovits* Urhoz *Okutsániba* kísértette és Téli-szállásra Eszekre re vitték-által. Ez a' Gonosztévő Tolvaj Fejedelem a' maga emberi-nemzet Salakjából öszve-gyült nagy Sergével rá-ütött a' falukra, és azoknak ugy kegyelmezett-meg, hogy meg-nem égette, ha a' töllek kívánt Summát egybe fizették, és annyira vitte vala már körül belöl a' dolgot, hogy az ő képzelt jóbágyinak nem vala szabad házasodni, mig ennek, a' házasulandóknak szüléi, egynéhány aranyokat le nem számlálának.

Kemenczén, Honth Vármegyében 18. Dec. 1789.

„Tegnap előtt reggeli 11 órakor, történt itt Helybe egy szomorú Essett: hogy magát *Cseszvit* *Vaslas* Regementjének fő Hadnagya, és az ide való *Afsistentz-Commandonak* a' Feje, *Jakatovszky*, született Lengyel — egy bizonyos Szilvásban, Piffol-lyal

lyal föbe lötte. Harmad napra, szomszéd Helybe találkozáván az Obestere, parantsolta Czigányok által eltemettetni — a' kik szegényt, egy mélyebben áfsott Farkas-lyukba, Anya-mezitelen, el-is temették. Szerentsétlen ki-mulásának okát 's alkalmatlanságát, láttzatott abba keresni; hogy Regimentjéhez vissza-hivatván, nagy szegénysége miatt módja nem lett volna, magát illendően éqvipirozni. — A' mely órában magát meg-lötte, hagyott a' Kommandóba bé-lépett Kapitánynak, e' következő Irást: „ Kapitány Uram! Szerentsétlenül születtem, szerentsétlenül éltem, szerentsétlenül meg-is kell hálnom. A' szegénység okozza, hogy betsületes ember-is el-veszti ollykor a' Betsüleit. Az Ur, itten, minden Irásokat fel talál, de pénzt nem — egynéhány aranyat kivén. Imhól vegye az Ur Levelemet — más Világról. Kétség kívül nem élek már akkor, midön ezt az Ur olvasni fogja. Éljen az Ur, kedvére; jobban mint Fő Hadnagy *Jakotovszky* — a' ki a' Lelkek-országában Absentérozott. Irtam Kemenczén, lehelésemnek utolsó napján. “ — Szegény, ügye fagyott! valamennyia véle társalkodtunk, mint jámbor és egyenes szivü Férfit esmértük 's szerettük: ezen szerentsétlen ki-mulásán, szomorú szível szánakodunk Közönségesen.

A' Belgrádban lévő Testedár máig-is ott mulatozik, minthogy F. M. *Laudon* ennek nem tsak fegyver nyugvást, hanem békelséget munkálódó Levelit magával ő Felségéhez fel-hozta. Ezen Testedár

dár a' Szabad-sergefek' Vezére Májor *Branovatzki* Ur örizete és úti-társasága alatt érkezett - meg Belgrádba, kitől az útan a' bor-ivást-is meg-tanulta. Midőn meg-érkeztenek volna Belgrádba, ebédhez ülteti B. *Laudon* mind a' kettőt t. i. a' Teftedárt és ennek bor-ivásra tanító *Préceptorát*, 's hát a' Teftedárnak szintén olly jó izün esik a' bor, mint más betsületes vendégeknek. A' többi mulattságok között, egy, a' Teftedár' szomszédságában ülő Tisztek körül kap egy *Tokay* boros floskát, és a' Teftedárnak azonkívül-is alkalmasint torkához mért pohorát szinyártig tölti belölle. A' Teftedár, mint más közönséges bort, fülen fogja 's meg-iszlja; biztatja a' szomszédja, hogy igyék még edgyett a' békesség' szerentsés helyre állásáért — — tötnek a' Tokayból — meg-iszlja újra, és fejét meg-tsoválván, már most mint a' Vad-matskának ugy fénylenek vala szemei. Mi leve belölle? A' Teftedárt alig viheték ketten-is szállására, hogy a' részegséget agyon alugya. A' nagy melegség miatt fel-ferkedett álmából, és ki-menvén a' hóba belé-hevedett azon tsudálkozván; ezen szörnyü meleg italt, hogy ihatják a' Keresztények.

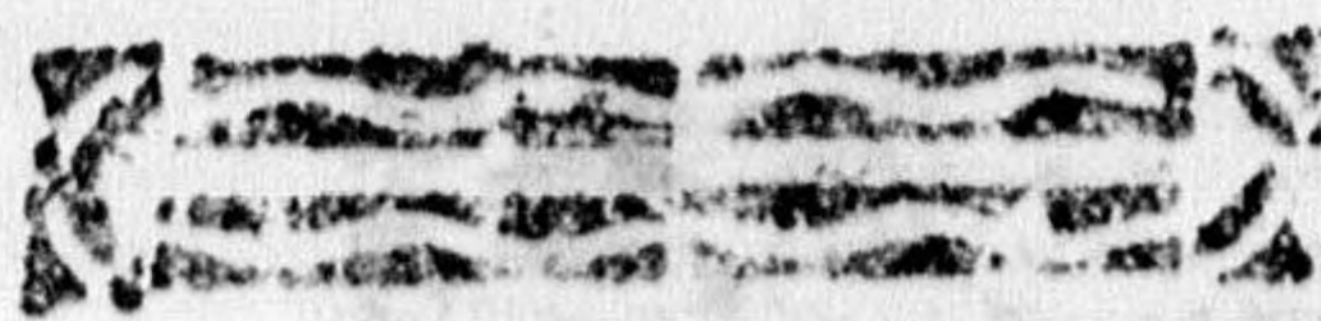
A' Horvát-orzági Sergeknek nagyobb része már 20-dik Decemberben a' Kardonban, vagy téli-szállásban vólt bé-szállva, nagyobb része pedig ezeknek föld-kunyhokba maradott. — *Potemkin* maga azt rta vala *Laudonnak*, hogy a' Törökökkel fegyvernyugvásra ne áljon, hogy mihelyt az idő és alkal-

ma-

matosságg engedi, Bulgáriába ronthassan; melyre minden rendelkezések már készek — de — 2 hónap alatt nagyot változik a' Világ. — A' Bétsi úgy nevezett Reggeli és estvéli Levelek, mellyekből minden nap két árkos jött-ki, és minden Europai Ujságokból a' nevezetesebb dolgokat Leveleibe szorította, meg tiltatott és el-töröltetett. A' Külső Ujságoknak nints már Censura nélkül való szabadságok az újra nyomtatásra; ezek-is ezután rostáltatnak; és így a' mi Eredeti Ujságainknál, ha eddig elébb valók vóltak, most sokkal alább valók lettek; és egy más után kezdenek meg-halni.

A' Fársámban.

Angliában egy nagy tekintetben lévő Nemes, minekutánna hat egész esztendőig békefégesen lakott volna házas-társával, el-akara a' hitvesétől válni csak azon okból, mivel mind addig semmi gyermeket nem szült, kire számos öröksége maradhatott volna. A' Törvény-székre emeltetvén a' per, oda idéztetik az Afzszony-is, és kérdeztetik: valyon el-akarna-é hitvesétől tsendesen válni? Miért nem, úgy-mond az Afzszony, mivel már úgy-is látom, hogy többé olly békefégsben, és bóldogságban nem el-hetnének mint eddig éltünk. Hanem azt kérem, hogy

hogy szabad legyen nékem azon vagyonimat Fér-
 jemtől vissza kérnem, mellyeket hozzája vittem
 özve-kelésünkör. Ez a' Férjnek tudtára adatván,
 vallyon kész vólna-é mind azoknak vissza-adások-
 ra, mellyeket hitves-párja özve-kelésekkör Házához
 vitt? Tellyes szivemből; felel ő, de nem tsak azt,
 hanem három annyit-is adandók néki, tsak hogy
 maradékom lehessen, kire juthalson örökségem.
 Kérdeztetvén azért az Afiszony mit kívánna Férjé-
 től? Ezen három darabokat kérte vissza: — Nyil-
 vánságos dolog az, ugy mond, hogy már hat esz-
 tendeje, hogy eggyütt lakunk; adja tehát nékem
 az én hat esztendővel való ifjúságomat vissza; má-
 sodszor hat esztendők által meg-veztegetődött szép-
 szépségem; adja vissza az akkorbéli szépségemet;
 harmadszor, akkor szüz vóltam, adja vissza szü-
 zelségem', és kész vagyok el-válni férjemtől. Ezen
 kérésekre elpirúlván a' férje, ujra meg-ölelkezett hit-
 vesével, és tsendesen éltek, második esztendőre
 eggy magzatjok született.

Posenyi Szemináriumból.